

Novi Matijur

Leto IV - Štev. 24 (96)

UREDNIŠTVO in UPRAVA
Čedad - Via B. De Rubéis 20
Tel. (0432) 71190
Poštni predal Čedad štev. 92
Casella postale Cividale n. 92

ČEDAD, 15.-31. decembra 1977

Autorizz. Tribun. di Trieste n. 450

Izdaja ZTT

Tiskarna R. Liberale - Čedad

Izhaja vsakih 15 dni

Posamezna številka 150 lir
NAROČNINA: Letna 3000 lir
Za inozemstvo: 3500 lir
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska
Trst 11-5374

Odgovorni urednik: Izidor Predan

Quindicinale

Za SFRJ 40 ND - Žiro račun

50101-603-45361

• ADIT • DZS, 61000 Ljubljana.

Gradišče 10/II - Telefon 22-207

Sped. in abb. post. II gr./70
Poština plačana v gotovini
OGLASI: mm/st + IVA 12%
trgovski 100, legalni 200
finančno-upravni 150,
osmrtnice in zahvale 100,
mali oglasi 50 beseda

1977: Pozitivno leto

Leto, ki bo pravkar minilo, je bilo vsekakor pozitivno za našo skupnost in je še enkrat potrdilo vitalnost in rasti naših ljudi na vseh področjih družbenega življenja; zlasti se je pokazala odlična volja, da ostanemo in živimo na lastni zemlji in v naših vaseh: ta volja se odraža predvsem pri popraviljanju in pri zidanju hiš, tako da nekatere vasi so postale eno samo delovno gradbišče. Ljudje se tudi organizirajo, debatirajo njih probleme na javnih sestankih, tudi kritizirajo, če je potrebno, zakone, odločbe in naredbe, ki so bile izdane po nedavnem potresu; sprožil se je proces neposredne angažiranosti pri reševanju določenih konkretnih problemov. Naši ljudje hočejo postati subjekti svojega razvoja in niso več pripravljeni sprejeti kar tako nekatere odločitve, ki prihajajo od zgoraj, kar se je žal do nedavnega prepogosto dogajalo in skušajo odvreči kompleks hlapčevstva in boječnosti s tem, da so se naučili protestirati ne samo pred kozarcem vina ali doma pod varnim ogniščem.

Če si ogledamo na kratko kulturno delovanje, moramo zabeležiti tudi take momente ki so bili zares značilni in

polni iskrenega navdušenja. »Dan emigranta« nam je prinesel bodrilni govor našega Nadškofa Alfreda Battistija, ki nam je vлил popolno zaupanje v videmsko Cerkev. Razveseljivo je tudi ugotavljanje, da mi dandanes se ne borimo sami, ker vsako leto pridobivamo nove prijatelje in nove podpornike, kar je prepričljivo dokazala nedavna »Asembleja« furlanskih kristjanov v Vidmu. »Kamenica 1977«, čeprav jo je motilo slabo vreme, je še enkrat potrdila našo voljo do samostojnega kulturnega razvoja, ne da bi s tem seveda spregledali ali podcenjevali druge stvarnosti, ki nas obdajajo. Nekatere že klasične kulturne pobude so bile v preteklem letu potencirane, kot na prim. »Mlada Brieza«, druge so bile pa razširjene in so dobile sodobnejšo obliko.

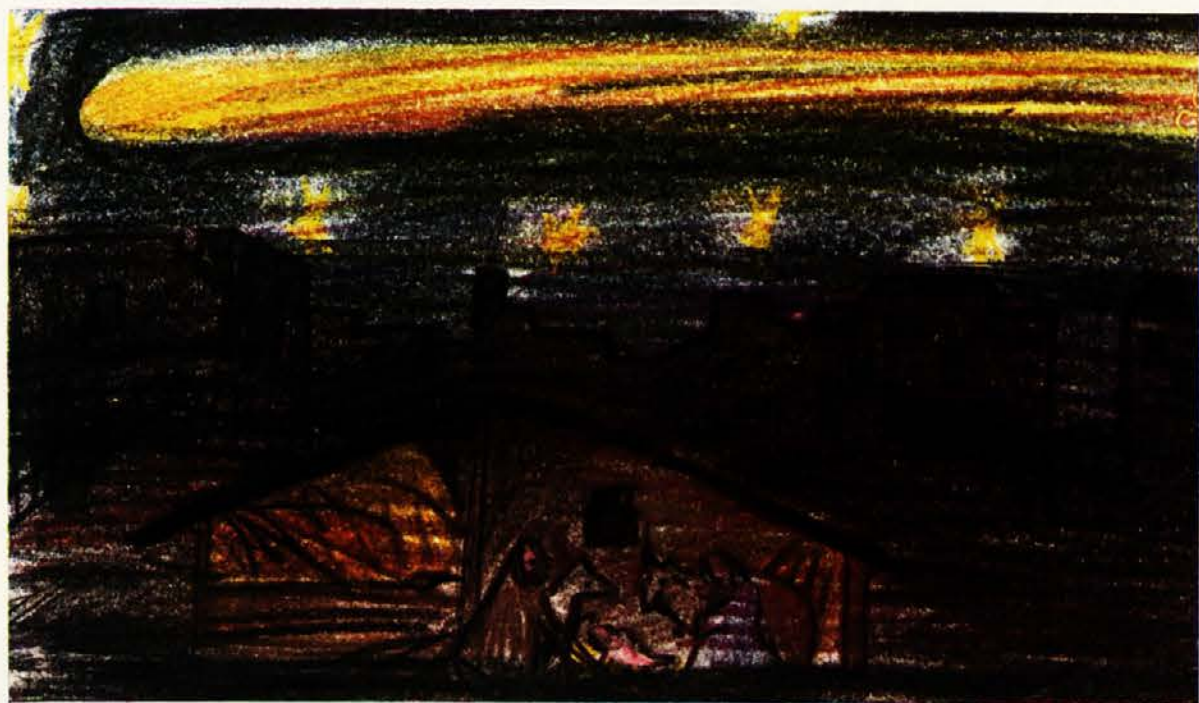
Prijateljske vezi s sosednjimi narodi so se okrepile, zato pričakujemo tesnejšo in učinkovitejšo sodelovanje, kar se je že delno pokazalo pri obisku Jugoslovanskega ambasadorja, ki se je mudil v Benečiji, da koordinira dodatno pomoč, ki smo jo bili deležni s strani sosednje Republike.

Je že pripravljena in bo v kratkem izšla tzv. »Magna

Carta« Benečije, to je dokument, ki so ga odobrila in podpisala vsa slovenska kulturna društva, ki delujejo v naši Provinci. V tem dokumentu so zapisane zahteve in pravice, ki bi jih morala biti deležna naša jezikovna skupnost. Približuje se tudi tako pričakovana »Konferenca o jezikovnih skupnostih videmske pokrajine«, ki jo bo organizirala naša pokrajina verjetno že spomladi; od te konference pričakujemo ne samo slovesnih izjav, a predvsem operativna in praktična navodila kako zaščititi našo manjšino. Lepe perspektive za zadovoljivo rešitev naših stoletnih problemov izhajajo tudi iz debat, ki se razvijajo v lokalnih političnih strankah, kjer prihajajo v ospredje taka stališča, ki v bližnji preteklosti so bila enostavno nepoimljiva.

Vsako leto mi Benečani vzidamo nov kamen v zgradbo prenovljene Benečije; mislimo, da smo do zdaj kar sedla pošteno opravili to našo dolžnost, prepričani smo, da tudi v novem letu, bomo kos tej obveznosti, zato se zanašamo na podporo in sodelovanje vseh tistih ljudi, ki jim je zares pri srcu uso-

B.Z.

Vesele božične praznike in srečna Nova leta

Naši rudarji so praznovali svoj praznik

cente dei nostri secolari problemi stanno emergendo anche dal dibattito all'interno delle forze politiche locali dove si fanno strada posizioni fino a poco tempo fa impensabili.

Ogni anno aggiungiamo un mattone nella costruzione di una nuova Benečija e pensiamo di aver onorato finora con successo questo nostro impegno. Siamo convinti di fare altrettanto anche nell'anno nuovo, contando sull'appoggio e sulla collaborazione di tutti coloro che hanno sinceramente a cuore il destino della nostra gente.

B.Z.

Po končani drugi svetovni vojni in še mnogo let potem ni bilo dela in zaslužka po naših dolinah. Številni fantje in možje, ki so zvesto služili italijansko vojsko, so ostali kljub raznim obljubam — na cedilu. Pri nas ni bilo nobene industrije, male obrtniške delavnice so se zapirale, skopa beneška zemlja ni mogla vseh preživljati, zato se je mladim fantom in možem, ki so srečno preživeli vojno viro, obetala črna

revščina, prava lakota. Iskali so možnosti, da bi šli s trebuhom za kruhom po svetu, toda takoj po vojni niso bile še med državami, ki so se med seboj vojskovali, urejene stvari, rešeni problemi socialnega zavarovanja ter uprašanje možnosti pošiljanja denarja domov s strani izseljencev. Poleg tega vsaka vojna pušča za sabo sovraštva in razprtije, probleme nerešenih meja, nacionalizme in podobno. Države niso hotele takoj odpreti meja za številne brezposelne italijanske delavce. Prva, ki je odprla vrata našim delavcem je bila Belgija, toda možnost zaposlitve je bila samo v rudnikih premoga. Lahko so tam dobili zaposlitev vsi delavci, samo, da so bili zdravi in močni.

Prvi odhod večjega števila naših delavcev v Belgijo je bil 2. junija 1946. leta, to je na dan, ko se je vršil v Italiji referendum za republiko ali kraljevino. S tem se je začela nova tragedija za naše delavce. Odhajali so potem skupina za skupino, najbolj zdravih in močnih, ker bolehave in bolj šibke je zdravniška komisija iz Milana zavržala.

To so bili mladi fantje in možje, brez poklica, kot nalašč ustvarjeni za rudnik in za izkoriščanje, toda vsi srečni in veseli, da se jim je odprla luknja v svet, da se jim je odprla pot do zaslužka. Kako je bil drago in krvavo plačan ta zaslužek! Kakšna tragedija! Rudniki v Belgiji so požrli več naših mladih fantov in mož, kakor obe svetovni vojni skupaj. Preživelim pa so pustili neozdravljivo bolezen - silikozo - ki je tudi doma spravila v prerani grob že preveč mladih življenj.

Skoraj jo ni družine, da bi ne bila imela svojega rudarja v Belgiji. So bili pa taki slučaj, da je delalo tudi po pet, šest bratov hkrati v rudniku. Pošiljali so domov denar, ne pošiljke in s tem reševali Benečijo iz revščine.

Naši rudarji, ki so se vrnili domov — večina z invalidsko pokojnino — imajo vedno v srcu gor izgubljene delovne tovarišče. Se ne radi spominjajo težkega in nevarnega dela ter krutega izkoriščanja. Najraje se spominjajo velikega praznika, ki so jim ga prirejali vsakega 4. decembra: Sv. Barbaro, ka-

(Nadaljevanje na 6. strani)

1977: Anno positivo

L'anno che sta per tramontare, tutto sommato, è stato positivo ed ha confermato ancora una volta la vitalità e la crescita della nostra comunità in tutti i campi del vivere civile. E' emersa ed è stata ribadita la volontà della nostra gente di rimanere e di vivere nei propri paesi e sulla propria terra: alcuni paesi sono diventati interi cantieri di lavoro per la riparazione e la costruzione di case; dopo il sei maggio del 1976 è stato innescato un processo di partecipazione diretta ai problemi concreti che fa ben sperare: la nostra gente vuole gestire in proprio il suo sviluppo e non è più disposta ad accettare supinamente, come succedeva finora, decisioni piovute dall'alto. Si sta scrollando di dosso il complesso del servilismo e della inferiorità uscendo allo scoperto e affrontando i problemi non solo di fronte a un bicchiere di vino o tra le quattro pareti domestiche.

Dal punto di vista cultu-

rale non sono mancati i momenti significativi ed esaltanti. La «Giornata dell'emigrante» ci ha portato la parola incoraggiante del nostro Arcivescovo il quale ha dato fiducia in noi stessi e nello stesso tempo ha riconfermato la nostra simpatia nei confronti della Chiesa udinese. Oggi noi non ci troviamo soli a lottare per i nostri diritti ma ogni anno acquistiamo nuovi amici e nuovi sostenitori, ciò che è stato confermato dalla recente «Asemblea dei cristiani del Friuli» tenutasi ad Udine nel giugno scorso. La «Kamenica 1977», ostacolata dal cattivo tempo, non ha fatto altro che confermare la nostra volontà per una crescita culturale autonoma, senza per altro perdere di vista la realtà che ci circonda. Alcune iniziative culturali sono state potenziate ed allargate, come ad es. il soggiorno culturale per ragazzi «Mlada Brieza», altre hanno acquistato forme più attuali e più moderne.

I legami di amicizia coi popoli vicini si sono rafforzati e preludono ad una cooperazione più concreta ed efficace; ciò è stato confermato dalla visita dell'ambasciatore jugoslavo nella Benečija in occasione del nuovo aiuto alle zone terremotate da parte della vicina Repubblica.

E' ormai imminente la pubblicazione della «Magna Carta» della Benečija, documento approvato e sottoscritto da tutte le associazioni culturali slovene operanti nella Provincia di Udine, contenente la formulazione dei diritti e delle rivendicazioni della nostra comunità etnica.

Siamo ormai alla vigilia della tanto attesa «Konferenza sui gruppi linguistici della nostra Provincia, che verrà organizzata dalla Amministrazione provinciale di Udine e dalla quale ci aspettiamo non solo dichiarazioni di principio ma soprattutto indicazioni pratiche ed operative sulla tutela della minoranza slovena. I presupposti per una soluzione soddisfa-

Kulturna društva in Zveza emigrantov iz Benečije organizirajo v nedeljo 8. januarja 1978, ob 15. uri, v teatru "A. Ristori u Čedadu, tradicionalni

DAN EMIGRANTA

Pozdravila bosta predstavnik emigrantov in VESPASIANO dott. CARLO, podpredsednik videmske province. Nastopajo: Rezijanska folklorna skupina, JUSSA LIŽO, KEKO in ANNA. Člani dramske skupine "Beneškega gledališča,, bodo igrali novo komedijo Izidorja Predana

"ŽGANJARI"

Režija: Adrian Rustja od SSG.

Pridite v velikem številu in se boste nasmejali!

LETO 1977: NAŠE ŽIVLJENJE V SLIKAH . . .

V nedeljo 9. januarja je bil v Cedadu tradicionalni « Dan emigranta ». Gledališče « Ristori » je bilo napolnjeno do zadnjega kotička.

Skupina Beneškega gledališča je uprizorila na « Dan emigranta » v Cedadu dramo Izidorja Predana « Emigrant ». Člani skupine, ki jih vidimo na sliki, iz leve proti desni, so: Vilma Martinig, Mario Bergnach, Luciano Qualizza, Izidor Predan, mali Marco Cernetig, Aldo Martinig, M. Luisa Zabrieszsch, Bruna Chiuch, Giuliana Zufferli, Romano Canalaz, Paolo Duriavig in Rosina Zufferli

Po potresu se je začela obnova. Dne 5. februarja so bile izročene v Ceneboli nad Fojdo prve prave hiše, ki jih je podarila Socialistična Republika Slovenija

Za Cenebolo so dobili slovenske hiše tudi v Azli (11. marca) Na sliki vidimo župana Korediča, ko se zahvaljuje slovenskim oblastem

Dne 6. in 7. maja je bil pevski zbor « Rečan » iz Les gost mesta Yverdon v Sviči, ker so prav radi poslušali narodne pesmi

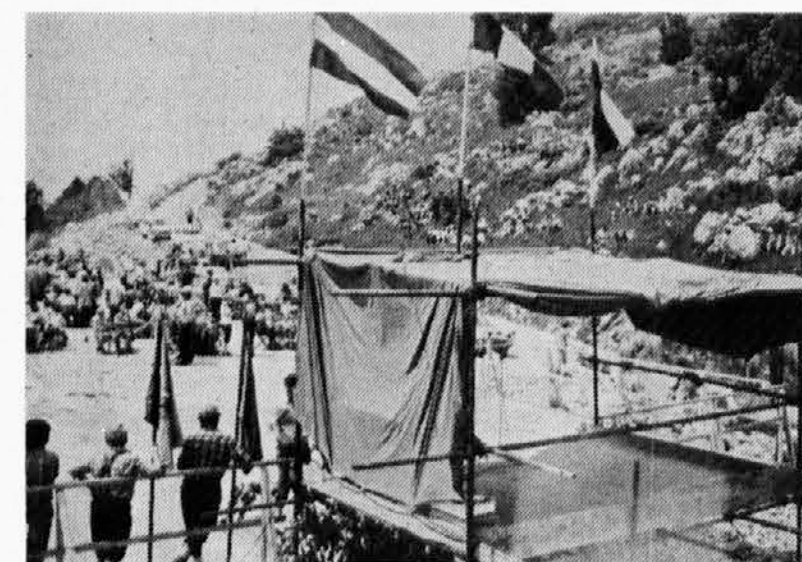
Kulturna društva, ANPI in Zveza slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije so praznovali 24. aprila v Cedadu « Dan svobode ». Ljubljanski balet je v teatru « A. Ristori » navdušil s svojim nastopom številno prisotno občinstvo

Zadnje dni maja se je zaključil v Špetru 4. ciklus Benečanskih kulturnih dni, ki jih vsako leto prireja študijski center « Nediza »

Od 6. do 12. junija so bili v Belgiji važni sestanki furlanskih in slovenskih emigrantskih društev. Na sliki so voditelji Zveze beneških izseljencev v Bruxellesu. Pogovarjajo se o svojih težkih problemih

Dne 12. junija je bilo na Matajurju tradicionalno srečanje slovenskih planincev. Na tem srečanju je govoril o naših pravicah predsednik Beneškega planinskega društva Joško Kukovac

Dne 3. julija so se zbrali na nagrajevanju v Špetru otroci iz cele Beneške Slovenije, ki so se udeležili natečaja « Moja vas », ki ga prireja vsako leto študijski center « Nediza »

VOŠČIJO VESELE PRAZNIKE: AUGURANO BUONE FESTE:

OROLOGERIA
OREFICERIA
ARGENTERIA

URARNA
ZLATARNA
SREBRNINA

STRINGHER

Prodaja tudi zlato za zobe

CIVIDALE - ČEDAD, Corso Mazzini, 34 - Tel. 71.168

Alta moda:

Abiti da sera
Cocktail
Bijoux
Perle Majorca

Velika moda:

Nočne obleke
Cocktail
Bijoux
Biseri iz Majorke

La ditta

**ZF ZUFFERLI
FIORENZO**

è a Vostra disposizione per:
*tiranti per case danneggiate dal
terremoto*

ringhiere

serramenti e altre lavorazioni in ferro

Prezzi modici

Liessa di Grimacco

Del Medico Dante

33010 LUSEVERA - BARDO

<i>Pittura</i>	«Bajsanje»
<i>Carta da parati</i>	Tapetni papir
<i>Moquettes</i>	za zid
<i>Decorazioni</i>	Moquettes
<i>Rivestimento</i>	Okrasi
<i>plastico</i>	«Okamenitev»
<i>«pietrificante»</i>	plastične prevleke
<i>facciate e interni</i>	

FALEGNAMERIA-MIZARSTVO

PLANINA

(Joško - Giuseppe Cucovaz)

E' a Vostra disposizione per tutti
i lavori di falegnameria

Je na vašo razpolago
za vsa mizarska dela

Via Roma
Špeter - S. Pietro al Natisone - Tel. 727131

PRESSO L'OSTERIA

SILVANA VOGRIG

di Clodig - telefono 72409

Troverete sempre pronta la

Tipica cucina locale con vini pregiati
Postreženi boste z dobro pijačo in jedačo

KMEČKA BANKA BANCA AGRICOLA

R. Z. Z. O. J. GORICA
Ul. Morelli, 14 - Tel. (0481) 2206.2207
Telex 46412 Agribank

Vse bančne vsloge
Posli z inozemstvom
Nakup in prodaja tuje valute

Trattoria
Gostišče

"Alla Frasca,,

OTTIMA CUCINA
DOBRA KUHINJA

CIVIDALE - ČEDAD - Stretta De Rubeis 10
Tel. 71270

BC | KB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

TRST, Ul. Fabio Filzi, 10 - Tel. 61446

BAR ENOTECA

LINA DURIAS

Specialità vini e liquori nazionali ed esteri
Prodaja domačih in inozemskih vin ter likerjev

CIVIDALE - ČEDAD Via Ristori 29 - Tel. 70674

Gubana Vogrig Gubanca

TIPICO DOLCE DELLE VALLI DEL NATISONE
TIPIČNA SLAŠČICA IZ BENEČIJE

CIVIDALE - ČEDAD - Via Premariacco, 48 - Tel. 70236

FARMACIA STRAZZOLINI

S. Pietro al Natisone - Špeter - Tel. 727023

Zveza Emigrantov Benečije

vošči vsem svojim članom in njihovim
družinam - doma in po svetu - vesele
praznike in srečno Novo leto

VOŠČIJO VESELE PRAZNIKE: AUGURANO BUONE FESTE:

**Grandi magazzini
di calzature
e pelletterie
di Bruno Totolo**

Assortimento
Qualità
Risparmio

**Bruno Totolo:
Veletrgovina
za obutev
in krzna**

Velika izbira
Kakovost
Prihranek

**CIVIDALE - ČEDAD - Piazza della Resistenza
Tel. 73446**

CONFEZIONI
KONFEKCIJE

VIDUSSI

CIVIDALE
ČEDAD

PIAZZA PICCO
Tel. 70051-70052

BAR PIZZERIA
'AL CAVALLINO,

DI GRAZIANO CRUCIL

CIVIDALE - Borgo S. Domenico, 28 - tel. 70742

NAJBOLJŠA "PIZZA" V ČEDADU

ALBERGO "CIVIDALE,"
di Faustino Zuanella
MATAJUR - Tel. 72101

**Cucina casalinga e ottimi vini
Domača kuhinja in dobra vina**

**UGO VOGRIG
& D'ANZUL**

*Autosalone di vetture nazionali
ed estere nuove e usate
Nacionalni in inozemski
avtomobili*

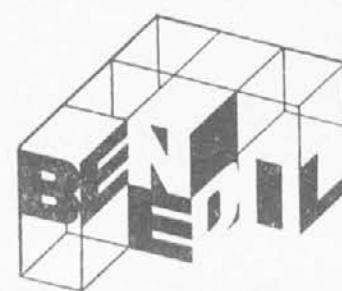
CIVIDALE ČEDAD - via A. M. Cavarzerani - tel. 70027

BENEDIL

33043 CIVIDALE - ČEDAD
Via Manzoni n. 14
Tel. (0432) 70614

**Impresa costruzioni
edili specializzata in:**

**Riparazioni antisismiche
Restauro
Tirantaggio
Iniezioni cementizie
Consolidamento
affreschi**

**Specializzano
gradbeno podjetje:**

**Antisizmična sanacija
Restavriranje
Vezanje zidov
Injektiranje zidov
Sanacija fresk**

LETO 1977: NAŠE ŽIVLJENJE V SLIKAH . . .

Od 17. do 19. junija je bilo v Vidmu zborovanje furlanskih kristjanov. Na njem so beneški Slovenci zahtevali spoštovanje vseh svojih pravic

V dneh 30. in 31. julija se je vršilo na Kamenici tradicionalno kulturno srečanje med sosednjimi narodi. Kljub slabemu vremenu se je gor zbralo precej ljudi

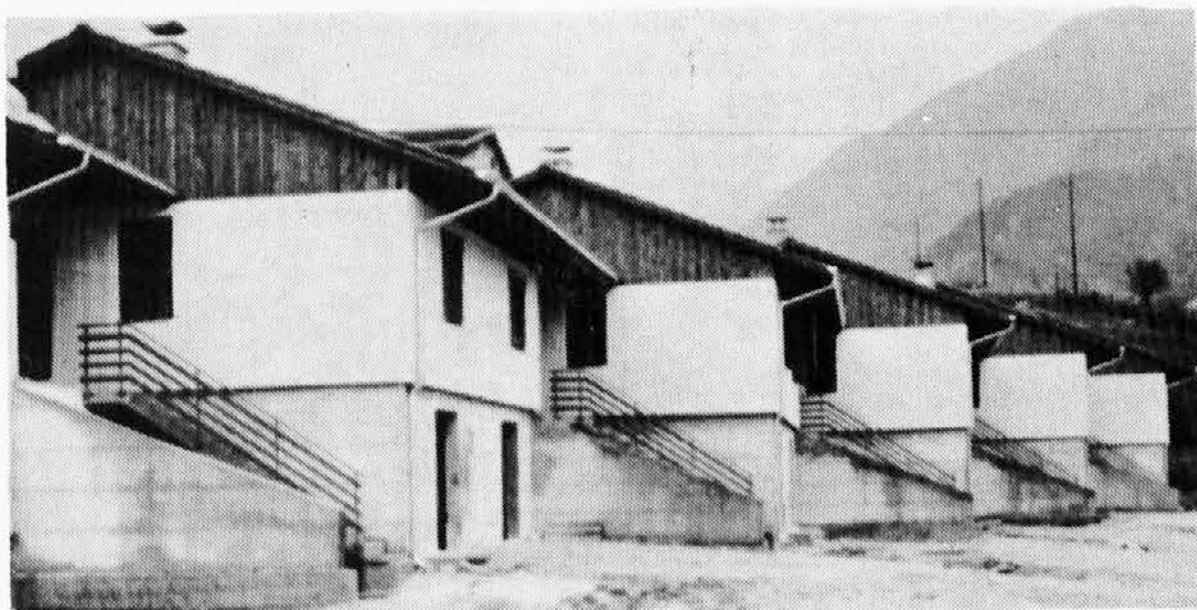

Dne 9. avgusta je sprejel v Rimu predsednik vlade Giulio Andreotti enotno delegacijo Slovencev v Italiji. Član delegacije je bil tudi predstavnik beneških kulturnih društev, prof. Viljem Cerno

Lepo je bilo letos na «Mladi briezi» v prikolicah (rulotah) . . .

. . . še lepše pa na «Barčici moji» ob pekočem sončnem morju!

S podelitvijo novih hiš, dar Socialistične Republike Slovenije, se je zaključila v Bardu 8. oktobra prva faza pomoči potresenemu področju Benečije iz Jugoslavije. Napovedana je nova pomoč

Jugoslovanski ambasador v Rimu, Borisav Jović, je 21. oktobra obiskal Beneško Slovenijo. Srečal se je z župani, od potresa prizadetim prebivalstvom in s predstavniki slovenskih kulturnih društev. Obljubil je nadaljno pomoč Jugoslavije Beneški Sloveniji in Furlaniji

Dne 13. novembra je Beneško planinsko društvo, v sodelovanju z ANPI, z beneškimi in drugimi slovenskimi organizacijami priredilo pohod na Matajur v spomin padlih za svobodo. Pred govorom profesorja Cerna in drugih, se je vsem zahvalil za udeležbo predsednik BPD Joško Kukovac

Na dan Sv. Barbare (4. decembra). Dve sliki iz družabnega kosila «minatorju» v Dolenjem Trbilju. Vse je bilo veselo

KAJ SE JE ZGODILO PO NAŠIH DOLINAH

Jožici Tedoldi v spomin

V sredo 30. novembra je nenadoma umrla na svojem domu v Vidmu, naša zvesta sodelavka Jožica Miklavčič, poročena Tedoldi.

Težko je pisati nekrolog o osebi, s katero se je delalo z verno za narodni preporod polnih 30 let. Odšla je na tiho, kakor je prišla med nas.

Jožica Miklavčič, učiteljica po poklicu, se je rodila v Ljubljani 20. junija 1921. leta. Poročila se je z Vojmirjem Tedoldijem v Tipani, v času vojne vihre, leta 1943. V domovini je pustila zavedno in napredno družino, ki je aktivno sodelovala v NOB. Dva njena brata sta junaško padla kot partizana. Jožica je sodelovala z odporniškim gibanjem na naših tleh, v Zapadni Benečiji. Po osvoboditvi se je takoj vključila v naše napredne slovenske organizacije. Bila je ena izmed tistih, ki delajo na tihem, brez hrupa, ki vestno opravljajo naložene jim naloge in se nikoli ne bahajo za opravljeno delo.

Tako je opravljala važne funkcije v Demokratični Fronti Slovencev prej, v SFS potem. Veliko je pripomogla, da je začel 1950. leta izhajati list Matajur, glasilo beneških Slovencev.

Pri listu ni samo sodelovala, pač pa ga tudi urejevala z velikim čutom odgovornosti, z veliko sposobnostjo, nad dvajset let.

Po ustanovitvi kulturnega društva «Ivan Trinko» je opravljala več let funkcijo blagajnika. Sodelovala je z Dijaško matico v Gorici in Trstu ter skrbela za naše dijake, ki so študirali na slovenskih šolah.

Od izida Novega Matajura je zvesto sodelovala z našim uredništvom, saj je bila tudi članica uredništva samega. S svojimi dolgoletnimi izkušnjami nam je mnogo pomagala. Sedaj smo jo izgubili. Njena smrt je velika zguba za naš uredniški odbor, pa tudi za vso slovensko skupnost v Italiji.

Manjkala nam boš, Jožica in mi te ne bomo nikoli pozabili.

Obljubljamo ti, da bomo hodili po poti, ki si nam jo začrtala. V tvojem imenu se bomo še nadalje borili za pravice našega naroda, dokler jih ne bomo dosegli.

Prisrčna ti hvala za vse, kar si napravila za nas.

Hčerki Olgi, možu Vojmirju in vsem sorodnikom izražamo naše globoko sožalje.

Iz Jevškega štiri sestre v Ameriki z mamo Rozalijo.

Na sliki vidimo sestre Cendol z mamo Rozalijo. Od leve proti desni: Vera, Albina, Marija in Ana. Na skrajni desni je mama Rozalija,

ki ima 78 let. Marija živi v Mašerah in jih je obiskala v letošnjem poletju. Z njimi je preživela prav lepe dni. Vera živi v Kanadi, vse ostale pa v Clevelandu.

Marija jim vošči s sinom vesele božične praznike in srečno Novo leto.

SOVODNJE

U Matijacovi hiši na Tarčmunu so usi veseli, ker imajo puščico. Rodi se je u Čedajskem špitalu na dan Sv. Standreža 30. novembra. Mama Rina in tata Mario so uždili njih prvimu otroku ime Roberto. Upamo, da takih veselih novic bo še u našem komunu an de bomo pogosto poslušali jok tih malih otrok po naših vaseh, čenē Benečija bo u kratkem ratala zaries an sam velik »ricovero« za stare judi.

U Čedajskem špitalu je umarila 9. dičemberja Dus Angelina Fojnacova mat, doma iz Mašera. Imela je 85 let in zadnjih šest let je živela na pou paralizana u Čedajskem »ricoveru«, kjer je padla an si zlomila nogo (femore). Tri dni potle je že umarila. Pogreb je biu u Mašerah 10.XII., pokopana pa je na Tarčmunu. Zlahti doma an po sviete naj gredo naše narbuj prisarčne sožalje (condoglianze).

Na Matajurju se parprauja na novo zimsko sezono (stagione); družba (società), ki ima u rokah uliečnice (sciovie) skarbi te dni za postrojiti vās impiant, ki se je lansko lieto vičkrat vederbu an je biu nagobaran tudi za tiste, ki so se smučali. Dieluci nam so objubili, de za novo lieto bo use postrojeno. U koči (rifugio) na Lazeh imajo sada tudi telefon; tisti, ki če imiet kake informacione al če ordinat kosilo al vičerja, lahko telefonira na tel numer: 72141.

Turistična nova ciesta, ki peje na Matajur, posebno od Sauodnjega do Čeplesišč, se počasi poderja: kamani nimar padajo na ciesto, nekateri težki ciele quintale; če pa so veliki daži, padajo tudi plazuvovi: zadnji je zaparu ciesto pred dobrim miescam, takuo de dieluci an šuolariji so muorli ostat do-

mā; asfalt par kakim kraju je vederban od uodē stuojke metre na duzin. Tri lieta potle, ki so nardili novo ciesto, so muorali že postaviti kartel: »Strada deformata per km. 2«; u »Novem Matajurju« niesmo zastonj zapisali pred lieti, de tista ciesta, ki je koštala težke milijone, je bla nardita »all'Italiana«.

GRMEK

KLODIČ

Umarla je Marjuta Qualizza

U pandjejak 5. decembra je umarila u Čedajskem špitalu Marjuta Qualizza, stara 78 let.

Rajnka Marjuta je bla rojena u Srednjem, a je živjela že od mladih let u Klotiču, u Kušacovi družini. Ko pa je ta družina šla proč, je ostala pri Silvani Vogrig.

Bla je pridna in poštena žena in kot tako jo bomo ohranili u ljepem spominu.

Rajnka Marjuta Qualizza iz Klotiča

SKALE

Pred kratkem je umaru Agostino Trusgnach, star 67 let. Rajnik je djelu puno ljet u Avstraliji. Biu je djelovan an šparovan mož. Potle ga je doletjela boljezan, da se ni mogu vič ganit. Pred nekaj leti je šu sin u Avstralijo in ga parpeju damu, a obedno zdravilo mu ni pomagalo, boljezan ga je spravla u prerani grob.

Pokopali so ga pri Sv. Štoblanku. Naj u miru počiva u domači zemji.

PODBONESEC RUONAC: Zgorjela je hiša Cristine Franz

U petak 2. decembra, malo čajta pred punočjo se je uneu ogin u hiši Cristine Franz, morebiti zavojo električnega stika. Žena, ki ima 52 ljet, živi sama u Zgornjem Ruoncu.

Žar ognja, ki se je najprej razširu na varhu, u drugem nadstropju, je zagledu Jerop Antonio, svak od Cristine. On je poklicu ljudi na pomoč in z njim so rešili Cristino, ki je spala u kuhnji, u partličju.

Gospodinja je želela kaj rešiti in se je varnila u gorečo hišo, zatuo se je ožgala u obraz in roko. Odpeljali

so jo u špitalu. Skarb in trud tistih ki so paršli na pomoč, nista dost pomagala. Ogin, tudi zavojo vjetra, ki je močnuo pihu, se je hitro razširu na uso hišo. Kadar so paršli gasilci iz Vidma, so ušafal samuo ziduove in no malo strjehe.

Hiša je bla zazidana 1923. ljeta. Gospa Franc je uduovala, ker je zgubila moža na djelu. Ima dva sinova, ki djelata in živita u Nemčiji. Skodo, ki jo je utarpjela buoga žena, je velika in je bla srečna, da je rešila življenje.

Buogi ženi bo trjeba pomagat.

Kar je ostalo od hiše Cristine Franz po požaru v Roncu

SREDNJE

KLINAC

Smart mladega emigranta u Nemčiji

Naš komunski kensej je že sparjeu proračun (bilancio) za ljetu 1978

Proračun (bilancio preventivo) za ljetu 1978 bo znašu 270 milijonov lir. Moralo bi biti tarkaj dohodkov (entrat), kot izdatkov (uscit), pa ni tako. Proračun predvideva 85 milijonov lir deficita, primanjkljaja.

Komun bo muoru zaprosit deželo za posojilo.

Na zadnjem komunskem kenseju je bluo sklenjeno, da se da plačjo šindaku (indennità di carica) in pru takuo konselirjam. Imenovanj so bili člani komisije za pregled računov (revisori dei conti) za ljetu 1977.

VRH

Rodil se je Luca Crisetig

U torak 6. decembra se je rodio u Čedajskem špitalu Luca Crisetig. Luca je parvi sin Lucie Trusgnach iz Malega Grmeku in Giorgia Križetiča iz Vrha (Srednje). Nova mama, Lucia, je zlo znana, saj djela na patronatu INAC in na društvu »Ivan Trinko« u Čedadu.

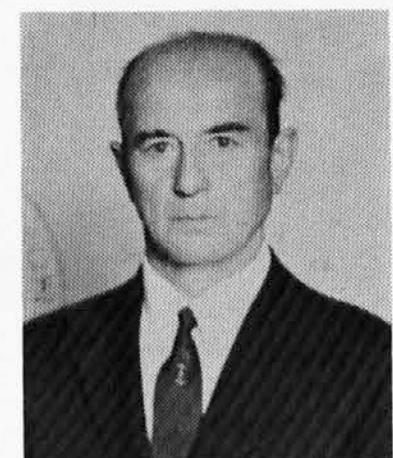
Medtem ko čestitamo mladima roditeljima, želimo, da bi Luca rasu zdreu, srečan in veseu in da bi kmalu parklicu na svjet še sestrico.

DREKA

Zalostna iz Zavrta

U srjedo 30. novembra je umaru u Milanu, kamar je biu šu se zdraviti, naš vasnjan Toni Gherbiz. Imeu je 65 ljet. Rajnik Toni je biu penzionan in poročen z Marijo Bergnach - Toderjovo iz Krasa - Puno ljet je biu za mežnarja pri Sv. Štoblanku in gor je biu tudi pokopan.

Družini izrekamo naše globoko sožalje.

Rajnik Anton Gherbiz iz Zavrta

Naši rudarji so praznovali

Nadaljevanje s 1. strani

kor da bi jim ta praznik opral iz sebe vse muke in težave, žalosti in trpljenje. To navado o praznovanju Sv. Barbare so prinesli tudi domov. Vsako leto se 4. decembra zberejo in praznujejo svoj praznik. Spomnjo se na težke čase, na opravljeno delo, na izgubljene tovariše.

Več let so organizirali skupne izlete v sosedne občine Slovenije, kjer so obiskali fabrike, šole ter turistične in gospodarske objekte. Videli so kako v Sloveniji rešujejo problem zaposlitve, socialne probleme, uzgoje mladine in drugo. Vedno so bili gostje družbeno političnih organizacij. Do sedaj so obiskali občino Velenje, Tolmin, Idrijo, Koper, Piran, Novo Gorico in Sežano.

Lansko leto in letos pa so hoteli praznovati svoj praznik doma. Lansko leto so povabili na družabno kosilo predstavnike vseh tistih občin iz Slovenije, kjer so bili gostje, še prej so jim pokazali od potresa razdejano področje Beneške Slovenije.

Letos je padel njihov praznik na nedeljo. Zbrali so se s svojimi dru-

žinami v Gorenjem Trbilju, kjer je predpoldne gospod Cencič daroval mašo, na njihovo zahtevo, v slovensčini. Med mašo je imel župnik Cencič priložnostno pridigo, med katero je dejal, da so naši rudarji graditelji Nove Evrope. Na delu u rudniku, med delavci različnih narodnosti, ki so se prej med sabo vojskovali, ste spoznali, da smo vsi bratje. Kot dobri delavci ste delali po svetu čast svoji rojstni zemlji. Pohvaliti vas moram, da ste v težkih casih ohranili vero svojih očetov, naše lepe navade, naš jezik in kulturo. Dali ste vzgled drugim. Ne smemo biti drugačni, ne smemo se kazati drugačni kot nas je Bog ustvaril in mi moramo biti ponosni na takšne, kot smo.» je dejal mašnik.

Po zakuski v Gorenjem Trbilju so rudarji odšli s svojimi sorodniki (predvsem ženami) na kosilo v Kovačevškovo restavracijo v Dolenji Trbil. Tu sta jih dolgo zabavali z muziko Brata Keko in Roberto Bergnach. Vse se je lepo končalo in že sedaj mislijo, kje bodo praznovali svoj praznik prihodnje leto.

Skupina »minatorju« s svojimi ženami, ki je letos praznovala S. Barbaro v Gorenjem in Dolenjem Trbilju